

พระราชบัญญัติ

ราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ. ๒๕๔๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

เป็นปีที่ ๕๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยราชบัณฑิตยสถาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๒) พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗

มาตรา ๔ ให้ราชบัณฑิตยสถานที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน
พุทธศักราช ๒๔๘๕ เป็นราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ให้ราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่งให้เป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศและประชาชน

(๒) ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์และสถาบันทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๓) ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี

(๔) ให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชน และประชาชน

(๕) ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยและงานวิชาการอื่น ๆ

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทยมิให้แปรเปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม และการส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน

มาตรา ๘ ให้แบ่งงานทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานออกเป็นสำนัก ดังนี้

(๑) สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

(๒) สำนักวิทยาศาสตร์

(๓) สำนักศิลปกรรม

การจัดตั้งสำนักขึ้นใหม่ การยุบ การรวม หรือการแยกสำนัก ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ การกำหนดประเภทวิชาในแต่ละสำนัก และการแบ่งประเภทวิชาออกเป็นสาขาวิชา ให้ทำเป็นข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๐ ข้อบังคับสภาราชบัณฑิตให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๑ ราชบัณฑิตยสถานมีสมาชิก ๓ ประเภท คือ

- (๑) ภาคีสมาชิก
- (๒) ราชบัณฑิต
- (๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๒ ภาคีสมาชิก ได้แก่ บุคคลผู้มึคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ และมีคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ ซึ่งสมัครเข้าเป็นภาคีสมาชิกของสำนักใดสำนักหนึ่งตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิตและสำนักนั้นได้มีมติรับเป็นภาคีสมาชิกแล้ว

มาตรา ๑๓ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔ ผู้สมัครเป็นภาคีสมาชิกต้องมีคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาราชบัณฑิตและได้ใช้คุณวุฒิแสดงความสามารถอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานจนมีชื่อเสียงเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ในวิชาการ ศิลปะ หรือวิชาชีพ
- (๒) ได้คิดขึ้นใหม่หรือคิดแก้ไขให้ดีขึ้นซึ่งสิ่งประดิษฐ์ กรรมวิธี หรือหลักวิชาการซึ่งราชบัณฑิตยสถานเห็นว่าเป็นประโยชน์เป็นที่ประจักษ์
- (๓) ได้แต่งหรือแปลหนังสือซึ่งราชบัณฑิตยสถานเห็นว่าดีถึงขนาดและหนังสือนั้นได้พิมพ์เผยแพร่แล้ว

มาตรา ๑๕ การกำหนดจำนวนภาคีสมาชิกซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก หลักเกณฑ์ และวิธีการสมัครและวิธีการรับบุคคลเป็นภาคีสมาชิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๖ ราชบัณฑิต ได้แก่ ภาควิชาซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน โดยคำแนะนำของสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๗ การกำหนดจำนวนราชบัณฑิตซึ่งจะมีได้ในแต่ละสำนัก การตั้งตำแหน่งราชบัณฑิตขึ้นใหม่ การตั้งราชบัณฑิตในตำแหน่งที่ว่าง รวมทั้งการเลือกภาควิชาซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์โดยคำแนะนำของสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๘ ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีชื่อเสียงเกียรติคุณดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ในประเภทวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน และได้ให้ความร่วมมือปฏิบัติงานทางวิชาการอันเป็นประโยชน์แก่กิจการของราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์โดยคำแนะนำของสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๑๙ ให้สมาชิกราชบัณฑิตยสถานมีสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาควิชา

- (ก) รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน
- (ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต
- (ค) เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในการประชุมสำนักหรือการประชุมสภาราชบัณฑิต แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๒) ราชบัณฑิต

- (ก) รับเงินอุปการะตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน
- (ข) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต
- (ค) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี

(๓) ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

- (ก) ประดับเข็มเครื่องหมายตามระเบียบสภาราชบัณฑิต
- (ข) ได้รับความยกย่องในงานพระราชพิธี งานพิธี หรือสโมสรสันนิบาตของทางราชการ เสมอด้วยข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี
- (ค) เข้าร่วมประชุมในการประชุมสภาราชบัณฑิตในฐานะที่ปรึกษา

มาตรา ๒๐ สมาชิกราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๓) หรือ (๔)

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ที่ประชุมสภาราชบัณฑิตยสถานมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนราชบัณฑิตที่มาประชุม ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) ขาดประชุมสำนักที่ตนเป็นภาคีสมาชิกหรือราชบัณฑิตเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ข) มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในกรณีที่ราชบัณฑิตพ้นจากตำแหน่ง ให้นายกราชบัณฑิตยสถานรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลให้ทรงทราบ

มาตรา ๒๑ ราชบัณฑิตที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติเพราะเหตุสุขภาพพิการ หรือทุพพลภาพ และราชบัณฑิตที่พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นคนที่ไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งสำนักที่ราชบัณฑิตผู้นั้นประจำอยู่มีมติว่าอยู่ในฐานะที่ควรอนุเคราะห์ ให้มีสิทธิได้รับเงินอุปการะพิเศษตามระเบียบราชบัณฑิตยสถาน

หมวด ๓

การดำเนินงาน

มาตรา ๒๒ ให้มีสภาขึ้นในราชบัณฑิตยสถานสภาหนึ่งเรียกว่า “สภาราชบัณฑิต” ประกอบด้วย

(๑) นายกราชบัณฑิตยสถานตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นนายกสภา

(๒) อุปนายกราชบัณฑิตยสถานสองคน ตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง เป็นอุปนายกสภา

(๓) ราชบัณฑิตทุกคน เป็นกรรมการสภา

ให้เลขานุการราชบัณฑิตยสถานเป็นเลขานุการสภา และรองเลขานุการราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

มาตรา ๒๓ ให้สภาราชบัณฑิตประชุมเลือกราชบัณฑิตเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกราชบัณฑิตยสถาน คนหนึ่ง และเป็นอุปนายกราชบัณฑิตยสถานสองคน แล้วเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเลือกนายกราชบัณฑิตยสถาน และอุปนายกราชบัณฑิตยสถานให้ เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๒๔ นายกราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) เป็นผู้แทนของราชบัณฑิตยสถานในการดำเนินงานตามมาตรา ๗ (๒)

(๒) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของราชบัณฑิตยสถาน ทางด้านวิชาการให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสภาราชบัณฑิต

(๓) แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๒๕ อุปนายกราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกราชบัณฑิตยสถานตามที่นายกราชบัณฑิตยสถานมอบหมาย

(๒) เป็นผู้รักษาการแทนนายกราชบัณฑิตยสถาน ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสถาน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๖ นายกราชบัณฑิตยสถานและอุปนายกราชบัณฑิตยสถาน มีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสองปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่นายกราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ นายกราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถานซึ่งพ้นจากตำแหน่งคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่า นายกราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถาน แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๖ นายกราชบัณฑิตยสถาน และอุปนายกราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออกจากตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสถาน หรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถาน

(๒) พ้นจากตำแหน่งสมาชิกราชบัณฑิตยสถานตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่นายกราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถานพ้นจากตำแหน่ง ก่อนวาระ ให้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของนายกราชบัณฑิตยสถานหรืออุปนายกราชบัณฑิตยสถานเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่เลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับเลือกให้อยู่ในตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๙ สภาราชบัณฑิตมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) วางนโยบายในการดำเนินงานด้านวิชาการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทวิชาของสำนักและการแบ่งวิชาแต่ละประเภทออกเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ
 - (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง การรวม หรือการแยกสำนัก
 - (๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาราชบัณฑิต
 - (๕) เลือกนายกราชบัณฑิตยสถาน อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน รวมทั้งมีมติให้ความเห็นชอบในการเสนอแต่งตั้งราชบัณฑิตและราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์
 - (๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของสภาราชบัณฑิตตามที่นายกราชบัณฑิตยสถานเสนอ

มาตรา ๓๐ การประชุมสภาราชบัณฑิตให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

ให้มีการประชุมสภาราชบัณฑิตอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อปรึกษา พิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ให้ราชบัณฑิตแต่ละสำนักประชุมกันเลือกราชบัณฑิตในสำนักของตนเป็นประธานสำนักคนหนึ่ง และเป็นเลขานุการสำนักคนหนึ่ง แล้วให้นายกราชบัณฑิตยสถานเสนอชื่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งโดยประกาศราชบัณฑิตยสถาน

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกประธานสำนักและเลขานุการสำนัก ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๓๒ ประธานสำนักและเลขานุการสำนักมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสำนักและเลขานุการสำนักด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ การประชุมสำนักให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาราชบัณฑิต

ในการประชุมสำนักแต่ละสำนัก ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกมีหน้าที่เข้าประชุมและมีหน้าที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับวิชาการที่ตนค้นคว้าได้ต่อสำนักตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๓๔ ให้มีคณะกรรมการทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถานประจำสาขาวิชาต่าง ๆ คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกราชบัณฑิตยสถานเพื่อดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ (๕) และ (๖)

นอกจากคณะกรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่ง นายกราชบัณฑิตยสถานมีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการอื่น เพื่อทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาราชบัณฑิต

ให้กรรมการทางวิชาการตามวรรคหนึ่งและกรรมการอื่นตามวรรคสองได้รับค่าตอบแทนตามที่
คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถานคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) อุปนายกราชบัณฑิตยสถานซึ่งนายกราชบัณฑิตยสถานมอบหมายเป็นประธานกรรมการ
และอุปนายกราชบัณฑิตยสถานอีกคนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ

(๒) ประธานสำนักและเลขานุการสำนักทุกสำนัก เป็นกรรมการ

(๓) ราชบัณฑิตซึ่งมิได้เป็นประธานสำนักหรือเลขานุการสำนัก ซึ่งแต่ละสำนักแต่งตั้งสำนักละ
หนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) เลขธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขธิการราชบัณฑิตย-
สถานเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอข้อแนะนำ
แก่ราชบัณฑิตยสถาน ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานของราชบัณฑิตยสถาน โดย
เสนอต่อนายกราชบัณฑิตยสถาน

การแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตาม (๓) การดำเนินงานและการประชุม
ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบสภาราชบัณฑิต

มาตรา ๓๖ ให้มีเลขธิการราชบัณฑิตยสถานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการรับผิดชอบใน
การปฏิบัติราชการของราชบัณฑิตยสถาน และปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ
และมติของสภาราชบัณฑิต และจะให้มีรองเลขธิการราชบัณฑิตยสถานปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ให้เลขธิการราชบัณฑิตยสถานและรองเลขธิการราชบัณฑิตยสถานเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญ

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขธิการราชบัณฑิตยสถานให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือน
สามัญ ซึ่งมีความรู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานและการ
บริหารราชการแผ่นดิน โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ ให้ภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต และราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นภาคีสมาชิก ราชบัณฑิต หรือราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการต่าง ๆ ของราชบัณฑิตยสถานซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงเป็นคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกราชบัณฑิตยสถาน อุปนายกราชบัณฑิตยสถาน ประธานสำนัก และเลขานุการสำนัก ซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานซึ่งได้รับเลือกตามมาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานและให้ดำรงตำแหน่งอุปนายกราชบัณฑิตยสถานตามพระราชบัญญัตินี้จนครบวาระของเลขาธิการราชบัณฑิตยสถานเดิม

การดำรงตำแหน่งของบุคคลตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับสภาราชบัณฑิตกำหนดประเภทวิชาของแต่ละสำนักตามมาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ มาใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๔๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาราชบัณฑิตตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง และข้อบังคับการประชุมสำนักตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ มาใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๔๒ บรรดาระเบียบ ระเบียบการ และประกาศที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และพระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานประกอบด้วยงานในหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานได้ขยายตัวออกไปมากทั้งในด้านการค้นคว้า วิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่รัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานปรับปรุงและตรวจชำระพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้สมบูรณ์และทันสมัยเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการเขียน การอ่าน และการพูดภาษาไทยให้ถูกต้องเป็นระเบียบเดียวกัน งานจัดทำสารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ งานจัดทำพจนานุกรมและบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาที่สำคัญ ๆ งานบัญญัติศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยเพื่อให้ประชาชนใช้ในการศึกษา ค้นคว้าหนังสือตำราภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมให้มีการใช้ศัพท์วิชาการภาษาไทยแทนศัพท์ภาษาต่างประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในการอนุรักษ์ภาษาไทย เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์แห่งภาษาไทย ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทภาระหน้าที่และสภาพการณ์ในปัจจุบันของราชบัณฑิตยสถาน สมควรปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารงานด้านวิชาการและด้านบริหาร และขยายอำนาจหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานในการสร้างสรรค์ทางวิชาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๐๔ ก ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔)